

Persbericht

Brussel, 22 juni 2020

Minstens 1 op 8 kinderen leeft nog steeds in armoede

Jaarlijks publiceert Kind en Gezin het rapport 'Het kind in Vlaanderen'. De kansarmoede-index is de belangrijkste graadmeter voor de kinderarmoede in Vlaanderen, naast de EU-statistiek van inkomens en levensomstandigheden¹. De index blijft stabiel en bedraagt in 2019 14%. Dat betekent dat nog altijd minstens 1 op 8 kinderen in armoede leeft. "De cijfers tonen dat het nieuwe Groeipakket een kans mist in de armoedebestrijding, zoals wij en vele anderen hadden voorspeld. Met het Groeipakket had de Vlaamse Regering nochtans de kans de strijd tegen gezins- en kinderarmoede aan te gaan", aldus David de Vaal, algemeen coördinator van het Netwerk tegen Armoede. "En de impact van de coronacrisis moet nog blijken."

Groeipakket mist kans op armoedebestrijding

Het Groeipakket ging in op 1 januari 2019. Toen voorspelde de armoedetoets, waar ook het Netwerk tegen Armoede aan meewerkte, al dat het Groeipakket nauwelijks impact zou hebben op kinderarmoede. De Vlaamse Regering koos er immers voor de sociale toeslagen voor de lage inkomens niet te verhogen. Van het jaarlijkse budget van meer dan 3,4 miljard euro gaat daardoor nog altijd te weinig naar gezinnen in armoede. Meer nog, intussen besliste de huidige regering bij haar aantreden om 110 miljoen euro extra te besparen via niet-indexering van een deel van de sociale toeslagen. De automatische toekenning van de schooltoelagen is zeker een vooruitgang, maar verhoogt op zich de sociale bescherming van de meest kwetsbare gezinnen niet. Ze zorgt er enkel voor dat meer gezinnen krijgen waar ze recht op hebben. Het beloofde extra budget van 190 miljoen euro laat intussen trouwens nog altijd op zich wachten.

Wachten op evaluatie en structurele verbeteringen Groeipakket

Intussen is het wachten op de aangekondigde evaluatie van 1 jaar Groeipakket. Daaruit moet blijken welk effect een aantal vernieuwingen heeft: de nieuwe 'alarmbelprocedure',

¹ Ter vergelijking: EU-statistiek van inkomens en levensomstandigheden (EU-SILC), die steeds met een jaartje vertraging de armoede meet en een steekproef van inkomens gebruikt, geeft voor 2018 een stijgend armoedepercentage voor gezinnen in België met kinderen tot 15 jaar van 19,9% en voor 16-25jarigen een tegenover 2017 licht dalend, maar sinds 2009 nog altijd sterk gestegen 20,5%. Diezelfde trends zie je ook in Vlaanderen, met zelfs iets hogere percentages als in de Kind&Gezin-index. Zie resp.

<https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/risico-op-armoede-sociale-uitsluiting#documents> en <https://www.statistiekvlaanderen.be/bevolking-onder-de-armoededrempel>

geen automatische uitbetaling meer aan de moeder bij scheiding, een aantal wijzigingen in definities van 'een gezin' en wiens inkomen meetelt om te bepalen waarop men recht heeft... De Vlaamse Ombudsdienst somde al een paar vaak voorkomende problemen op in zijn jaarverslag 2019. Ook bij armoedeorganisaties liepen al verschillende signalen over fouten of ongewenste effecten in het systeem binnen.

Het Netwerk tegen Armoede hoopt dat deze evaluatie niet enkel zal leiden tot enkele technische aanpassingen, maar ook tot een verhoging van de sociale toeslagen van de armste gezinnen. Het Netwerk verwacht immers dat een deel van die gezinnen minder goed beschermd is dan door de oude kinderbijslag. Ook in de komende jaren zal monitoring en bijsturing nodig zijn. De effecten van de hervorming zullen immers duidelijker worden naarmate meer gezinnen volledig onder het nieuwe systeem passen. Het Netwerk tegen Armoede dringt erop aan dat het beleid mensen in armoede hierbij blijft betrekken.

Geen rooskleurig vooruitzicht voor 2020 en daarna

Het cijfer van Kind en Gezin oogt dus opnieuw niet fraai. In 2019 was nog geen sprake van het coronavirus in Vlaanderen. Stilaan begint de economische en sociale naschok van de coronacrisis duidelijk te worden. Alles wijst erop dat de armoede in de volgende twee jaar enkel zal toenemen én uitdiepen, óók bij gezinnen met kinderen. Dat blijkt uit de eerste voorzichtige resultaten van het onderzoeksconsortium COVIVAT en de prognoses van de Nationale Bank. Er dringen zich structurele maatregelen op voor gezinnen in armoede met kinderen. Die situeren zich op federaal vlak, zoals het optrekken van uitkeringen, maar betreffen zeker ook Vlaamse hefboomen, zoals de verhoging van sociale toelagen in het Groeipakket, een huurpremie, een maximumfactuur in het secundair onderwijs.

Contact:

David de Vaal

Algemeen coördinator

Netwerk tegen Armoede

gsm 0476/20.75.91 of - david.devaal@netwerktegenarmoede.be